

026 YMPÄRISTÖOHJEITA

YLEISPERIAATTEET

Toimiva jätehuolto, riittävät jäteastiat, opasteet ja jäteastioiden sijoittelu ovat tärkeitä kilpailujen yleisöalueilla. Jätehuollon huolellinen järjestäminen vaikuttaa positiivisesti kilpailujen kokonaisilmeeseen. Yleisöalueen myyntikojuista ja grilleistä syntyvä jäte voi aiheuttaa kilpailualueen roskaantumisen. Myytävät tuotteet olisi hyvä harkita etukäteen myös ympäristönäkökulmasta.

- Katsomoissa viihtyisyyttä edellyttää yleinen tilojen siisteys.
- Jäteastioiden täyttymisen tarkkailu ja niiden riittävyys edesauttaa roskaantumisen ehkäisemistä.
- Kuulutukset yleisöalueella ovat tehokas tapa tiedottaa esimerkiksi ympäristöohjelmasta ja jätelajittelusta.
- Käsiohjelmaan lisätään oma yleisölle suunnattu ympäristöohjeistus
- Yleisöalueen kemialliset käymälät voidaan korvata soveltuvilla kompostoitavilla käymälöillä tai järjestämällä lietteen kompostointi.
- Ympäristömaton käytöstä on määrätty ympäristösäännöissä kohdassa 025.5, jossa käsitellään maapohjan suojelua.

JÄTE

Jätemääräyksiä

- Jätelain ensisijainen tavoite on ehkäistä jätteen syntyä.
- Syntynyt jäte on lajiteltava ja syntyvälle jätteelle on varattava riittävä määrä jäteastioita.
- Jäte on toimitettava hyötykäyttöön.
- Jätteistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle.
- Roskien ja hylättyjen esineiden jättäminen kaikkialle ympäristöön on laissa kielletty.
- Maahan, veteen tai viemäriin ei saa kaataa vaarallisia aineita (öljyä, liuottimia jne.)
- Varikolla syntyvälle ongelmajätteelle (jäteöljyt, kemikaalit, kaluston alle sijoitettavat öljynkeräysmatot, käytetyt öljyrätit) tulee löytyä asianmukainen keräys- ja lajittelupiste.

Jätteiden synnyn ehkäisy

Jätteiden määrä vähenee olennaisesti kulutusta ja erityisesti kertakäyttöä vähennettäessä. Kaatopaikoille menevän jätteen määrää pienennetään jätteiden kierrättävyydellä ja kompostoitavuudella. Mitä enemmän suositaan kestokäyttöä kertakäytön sijaan, sitä enemmän säästyy myös luonnonvaroja. Jätteiden

vähentäminen toimii ns. kolmen R:n periaatteella. Kolmen R:n periaate tulee englanninkielen sanoista REDUCE (vähennä) – REUSE (uudelleen käytä) - RECYCLE (kierrätä).

Vähennä jätteen syntymistä on jätelainkin tärkein tavoite. Tähän päästään suunnittelemalla toiminnot mahdollisuuksien mukaan ilman tavarapaljoutta ja minimoimalla pakkausten tarpeen.

Lisäksi tulee huomioida tavaravalinnoissa niiden tuottama jätteen laatu ja ympäristöhaitan aste, eli onko syntyvä jäte esim. ongelmajätettä.

Uudelleen käytä tavaroita niin paljon kuin mahdollista. Huomioi jo tavaroita hankkiessasi onko tavara kestävä ja korjattava ja käykö tavara uusiokäyttöön tai kierrätykseen. Kierrätä syntyvä jäte. Kierrätys vähentää luonnonvarojen kulutusta ja jätteen määrää. Kierrätykseen liittyvä yksityiskohtainen tieto löytyy jätehuoltoyhtiöiltä ja kunnan tai kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAJITTELU

- Jätteiden lajittelu on järjestettävä aina kun se on mahdollista ja järkevää.
- Lajiteltavat jätejakeet voivat olla; seka- ja biojäte, paperi, pahvi, poltettava jäte, nestepakkaus, metalli ja lasi, ongelmajäte, pullot ja tölkit.
- Lajittelu vaatii hyvät merkinnät astioissa ja opastetauluissa.
- Järjestäjä huolehtii, että jäteastioita on riittävästi ja jätepisteet sijoitetaan riittävän tiheästi.
- Hyötyjätteitä ei saa joutua sekajätteen joukkoon.

TIEDOTUS

- Tiedotusta järjestetään riittävästi.
- Järjestetään kuulutuksia jätelajittelusta tai soitetaan yleisöalueella jätteenlajittelusta kertova laulu.
- Lisätään ympäristön huomioimiseen liittyvät ohjeet käsiohjelmaan
- Kuulutukset kohdistetaan ajankohtaan, jolloin yleisöä saapuu runsaasti.

OPASTUS JA KOULUTUS

- Lajittelua varten järjestetään opastusta jätepisteisiin.
- Opastajilta vaaditaan rohkeaa ja aktiivista otetta neuvontatyöhön.
- Opastajien vapaaehtoinen työpanos on ison kiitoksen arvoinen.
- Toimitsijoiden koulutustilaisuudessa annetaan tietoisuus jätelajittelusta.
- Toimitsijat ovat esimerkkinä yleisölle ja toimitsijoiden tehtäviin kuuluu katsojien opastaminen tarvittaessa myös jätetasioissa.

- Myyjille annetaan opastusta sopimusten teon yhteydessä.

LIIKENNE

Julkisen liikenteen lisäämistä edistäviä toimenpiteitä ja suosituksia:

- Tapahtumapaikalle tulisi päästä mahdollisimman lähelle julkisella liikennevälineellä. Jos tämä ei ole mahdollista, suositellaan järjestettäväksi erityiskuljetus perille asti.
- Erityisbussit
- Mahdollisuus kuljettaa polkupyörä julkisissa liikennevälineissä.
- Pääsylippu kelpaa matkalippuna.
- Maksuton paluumatka julkisessa liikenteessä kun menolippu on leimattu tapahtuman järjestäjän toimesta.
- Leimattua matkalippua vastaan jaetaan ilmaiseksi esim. makeisia, arpalippuja jne.
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kulun edistäminen.

Yksityisautoilua vähentää myös:

- Pysäköintialueiden vähentäminen ja sijoittaminen kauemmas.
- Valvonta virheellisen pysäköinnin estämiseksi.
- Korkea pysäköintimaksu.
- Lähikatujen ja alueiden sulkeminen yksityisautoilta.
- Kampanjointi yksityisautoilun minimoimiseksi.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN MUKAISET PERIAATTEET URHEILUTAPAHTUMISSA

Jäte

- Jätteiden vähentäminen
- Syntyneen jätteen hyötykäyttö

Energia

- Energian tehokas käyttö
- Energian tuhlauksen tunnistaminen ja lopettaminen
- Uusiutuvien energialähteiden suosiminen

Saastuminen

- Maaperän ja pohjaveden likaantumisen estäminen (Ympäristömatto kohta 025.5)

- Liikenteen aiheuttamien päästöjen vähentäminen
- Käytetään mahdollisimman vähän saastuttavia tuotteita/palveluja

Luonnonvarojen säästäminen

- Uusiotuotteiden ja uusiutuvien materiaalien suosiminen
- Käytetään uusiutumattomista luonnonvaroista tehtyjä materiaaleja säästävasti
- Käytetään vettä säästäviä ratkaisuja

Ympäristöterveys

- Yleinen viihtyvyys pyritään takaamaan myös lähiympäristön asukkaille
- Pyritään minimoimaan meluhaitat

Merkittävät luonnon- ja kulttuuriympäristöt

- Tapahtumapaikan luonnon ja kulttuurin ominaispiirteiden, monimuotoisuuden ja maiseman säilyminen

Ympäristötietoisuus

- Organisaation tietämyksen kilpailujen ympäristövaikutuksista
- Ympäristötiedon välittäminen sidosryhmille ja yleisölle Jokainen ihminen on vastuussa ympäristönsä hyvinvoinnista. Jokainen tekemme tai päätöksemme, niin kotona, vapaa-aikana kuin työpaikallakin vaikuttaa ympäristömme tulevaisuuteen - meistä riippuu, mihin suuntaan. Kestävän kehityksen toteuttaminen riippuu meidän jokaisen pienistäkin teoista eikä ainoastaan viranomaisten tai ympäristöviranomaisten toiminnasta.

RATOJEN HALTIJOILLE JA JÄRJESTÄJILLE OSOITETUT SUOSITUKSET

Radan ympäristöjohtaminen

Moottoriurheiluratojen haltijoilla on mahdollisuus ryhtyä lukuisiin ympäristön edun mukaisiin toimenpiteisiin johtaessaan ja pitäessään kunnossa ratoja.

- Organisaatioon on nimettävä henkilö, joka vastaa radan ja sen ympäristön ympäristöasioiden johtamisesta.
- Ratoja on pidettävä säännöllisesti kunnossa niin, että radan herättämä mielikuva on "puhdas ja siisti".
- Luonnollisia värejä on käytettävä rakennuksiin, aitauksiin jne. ja paikalle on toimitettava sopivia istutuksia.
- Rakennusten ulkopuoliset vauriot on korjattava.
- On varmistuttava, että saniteettitilojen jätteet korjataan pois asianmukaisesti.
- Alueelle on varattava moottoriajoneuvojen puhdistustilat kuten kovapintainen alusta ja riittävä viemäriputki.
- On toimittava huolellisesti, kun suoritetaan maaperän tai rakennusten muutostöitä ja on oltava yhteydessä etukäteen vastaaviin viranomaisiin.
- Harkittaessa lähtöalueen sijaintia on otettava huomioon akustiset seikat

- Erityishuomioon on otettava arvokkaat luontoalueet ja tarvittaessa suljettava niille pääsy yleisöltä.
- Puita ei saa kaataa, ellei se ole ehdottoman välttämätöntä. Tarvittavat luvat on hankittava ja korjattava jälkeensä pois kaikki jätteet.
- On otettava huomioon puiden, pensaiden jne. ääntä vaimentava vaikutus (kun niitä istutetaan uudelleen)
- Ennen käyttöä on tutkittava ulkopuolisten toimittama maa-aines ja hiekka jotta saadaan selville näiden aineiden mahdollisen saastumisen.

Yleissuositukset

Ratojen haltijoina ja/tai tilaisuuksien järjestäjinä on myös mahdollisuus harkita seuraavia toimenpiteitä ympäristön huomioon ottamiseksi ratatöiden ja ratojen käytön aikana.

Seuraavassa muutamia esimerkkejä:

- Moottorikerhosta on nimettävä jäsen, joka on vastuussa radan, tapahtumapaikan jne. johtamiseen ja käyttöön liittyvistä ekologisista seikoista.
- Päiväkirja, johon merkitään ekologiset toimenpiteet, on pidettävä ja on muistettava pitää päiväkirja ajan tasalla ja noudattaa sitä.
- Julisteiden ja ilmoitustaulujen jne. sijaintia on mietittävä tarkoin. Niitä ei saa sijoittaa luonnonvaraisille alueille (suojelluille alueille). On huolehdittava, että ne korjataan pois välittömästi tilaisuuden päätyttyä.
- On huolehdittava, että kaikki jätteet korjataan pois tilaisuuden päätyttyä.
- Paikalle on toimitettava riittävästi kovaäänisiä, jotta äänenvoimakkuutta voidaan alentaa kilpailulähtöjen ja erien välillä.
- Strategisesti hyvät paikat jätteenkeruustioille on harkittava etukäteen ja astiat tulee tyhjentää tilaisuuden päätyttyä.
- On toimittava niin, että rata ja sen ympäristö puhdistetaan mahdollisimman nopeasti tilaisuuden päätyttyä.
- Kaikki jätteet (yhteistyössä viranomaisten kanssa) tulee korjata pois laissa säädetyllä tavalla, vahingot tulee korjata, nauhat tulee korjata pois ja tasoittaa rata.
- Etukäteen on harkittava, kuinka reitit tasoitetaan välittömästi enduro- ja trial-kilpailujen päätyttyä. Asfalttitiet tulee puhdistaa irtoaineksesta ja tulee korjata pois kaikki julisteet, nauhat jne.

Teiden käyttäjille osoitetut suositukset

”Meidän pitää käyttäytyä vastuuntuntoisemmin ja hillitä luonnollista haluamme yksilölliseen liikkumiseen. Meidän pitäisi yhdistää ajatuksenvapauden periaate ja moottoriajoneuvoharrastuksen antama nautinto ekologisiin ja ekonomisiin pakotteisiin”

- Yksittäisten moottoriajoneuvoilla tapahtuvaa toimintaa harrastavien pitää omaksua muiden teiden käyttäjien kanssa yhdenmukaiset tavat.
- On oltava järkevä ja tulee välttää riskialtista ajamista.
- Polttoainetta tulee käyttää säästävaisesti ja alentaa ympäristön saastuttamista välttämällä moottorin tyhjäkäyntiä.
- On ajettava kohteliaasti ja rajoitettava ympäristön melusaastetta antamalla äänimerkki vain hätätapauksessa.
- Meluhaitat. Standardinmukaista hyväksytyä pakokaasujen poistojärjestelmää tulee käyttää.
- Ainoastaan moottoriajoneuvoille laillisesti sallittuja reittejä tulee käyttää.
- On ajettava ammattimaisesti meluamatta ja huomaamattomasti, kun on ryhmässä.
- Eläinkuntaa ja sen luonnollista ympäristöä tulee suojella ajamalla järkevästi.
- On otettava itselle vastuu ja varmistauduttava, että käytössä olevat renkaat, akut ja öljy tai muut kierrätyskelpoiset materiaalit otetaan asianmukaisella tavalla talteen.